

R+D+I EN SEMICONDUCTORS I XIPS A LA UPC

2023

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Cofinançat per
la Unió Europea

CONTINGUT

01

LA UPC

Coneix la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) i descobreix algunes de les seves xifres.

02

SEMICONDUCTORS I XIPS

Que s'entén per semiconductors? I per xips?

03

RECERCA I INNOVACIÓ

Descripció dels grups de recerca, els centres i instituts que generen coneixement en l'àmbit dels semiconductors i els xips.

04

PROJECTES D'EXCEL·LÈNCIA UPC

Selecció dels projectes de més impacte en tecnologies relacionades amb els semiconductors i els xips.

05

FORMACIÓ

Graus, màsters, postgraus i formació continuada que s'ofereix a la UPC i a la UPC School en l'àmbit dels semiconductors i els xips.

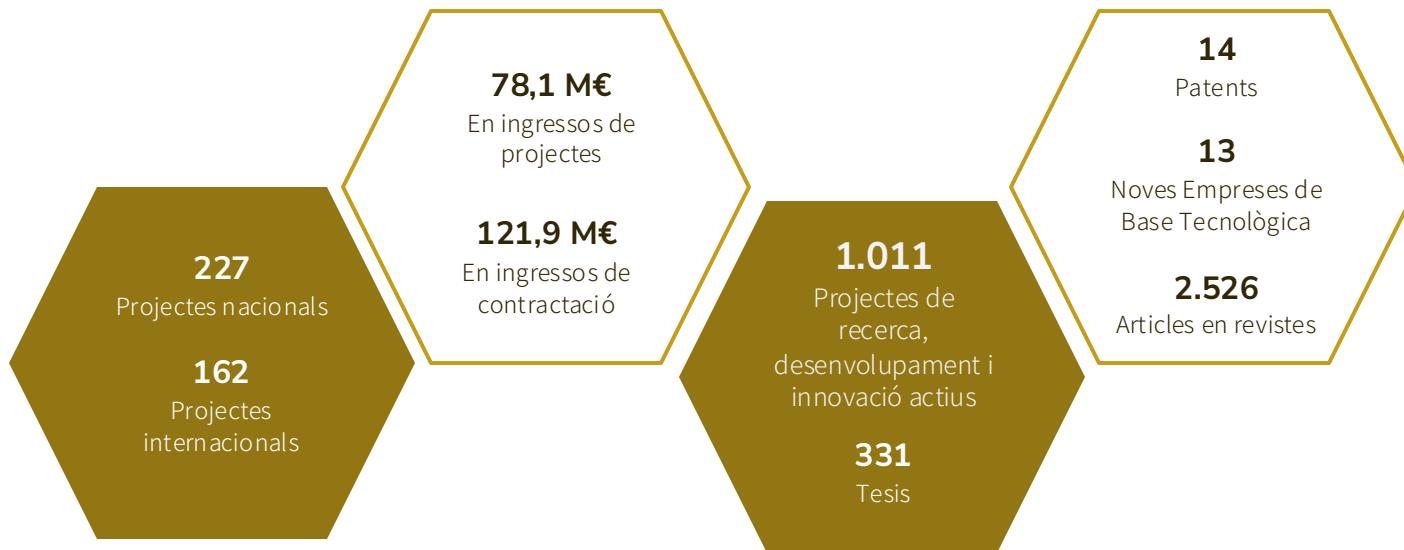

01 LA UPC

La Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) és una universitat pública de recerca i educació superior en els àmbits d'enginyeria, l'arquitectura, les ciències i la tecnologia, amb forta implantació i presència activa en els nuclis industrials del territori. La UPC participa en el sistema d'innovació de Catalunya amb projectes i contractes de recerca, desenvolupament, valorització del coneixement i comercialització de tecnologia.

ACTIVITAT DE RECERCA, DESENVOLUPAMENT I INNOVACIÓ A LA UPC 2022

02

SEMICONDUCTORS I XIPS

Els **semiconductors** són materials que tenen conductivitat elèctrica entre els conductors (com els metalls) i aïllants (com els plàstics).

Els semiconductors estan formats principalment de materials com el silici, el germani i l'arsenur de gal·li, que tenen una estructura cristal·lina que permet el moviment controlat d'electrons.

En afegir impureses al material (és a dir, en dopar-lo), les propietats elèctriques del semiconductor poden ser controlades, permetent-li funcionar com un conductor o un aïllant segons convingui.

En electrònica, un **xip** es compon de material semiconductor tallat d'una oblia més gran de material que es troba a pocs mil·límetres per un costat.

Xips i conductors són components essencials en dispositius electrònics com transistors, díodes i circuits integrats, i són utilitzats en una àmplia gamma d'aplicacions com la informàtica, les telecomunicacions i la producció d'energia.

ÀMBITS D'APLICACIÓ DE SEMICONDUCTORS I XIPS

COMPUTACIÓ I TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ

Els semiconductors s'utilitzen en microprocessadors, xips de memòria i altres components informàtics.

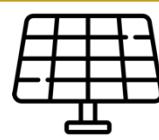
Són components crítics per al funcionament dels ordinadors, els serveis i altres dispositius.

TELECOMUNICACIÓ IXARXES

També tenen aplicacions en sistemes de comunicacions, incloent-hi xarxes sense fil, de fibra òptica i comunicacions per satèl·lit.

Aquests dispositius permeten la transmissió de dades d'alta velocitat i un processament eficient.

ENERGIA I POTÈNCIA

Els circuits integrats també són clau en l'electrònica de potència, com ara inversors i convertidors, crítics per a l'emmagatzematge i la conversió d'energia. També s'utilitzen en sistemes d'energia renovable, com ara panells solars i turbines.

TRANSPORT

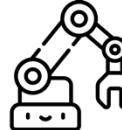
Són indispensables per a les unitats de control dels motors, en els sistemes de frenada antibloqueig i en els sistemes de seguretat. També s'utilitzen en avònica i sistemes aeroespacials.

ÀMBITS D'APLICACIÓ DE SEMICONDUCTORS I XIPS

ELECTRÒNICA DE CONSUM

També trobem circuits integrats als productes electrònics destinats al consum, incloent-hi telèfons intel·ligents, televisors i videoconsoles. S'utilitzen per habilitar funcions avançades i per millorar el rendiment d'aquests dispositius.

INDÚSTRIA

Els xips i semiconductors estan presents a una àmplia gamma d'aplicacions industrials, com el control de processos, la robòtica i l'automatització. També s'utilitzen en la fabricació d'equips i maquinària.

HEALTH TECH

L'aplicació dels xips i els semiconductors en dispositius mèdics, sensors biomèdics, dispositius d'imatge, implants i sistemes de registres electrònics ha revolucionat el sector sanitari, permetent diagnòstics més precisos, tractaments més efectius, així com una millor gestió de la informació mèdica.

Exemples d'activitat I

Disseny d'arquitectures de domini específic per a sistemes de computació energèticament eficients.

Gestió d'energia a micro-xarxes urbanes col·laboratives.

Disseny d'acceleradors basats en la **tecnologia RISC** per a la propera generació de computadors.

Estudi i desenvolupament de sensors òptics ultra-ràpids per a metrologia tridimensional de superfícies.

Creació de dispositius autònoms per a la detecció i l'alliberament: assemblatge de **sistemes biomèdics** per al diagnòstic i la teràpia.

Desenvolupament de **compostos mixtos calcogenurs-halurs** de baixa dimensió per rutes físiques per a aplicacions en dispositius fotovoltaics tàndem.

Desenvolupament d'**algorismes de resolució numèrica** de sistemes lineals d'equacions amb la finalitat de dur a terme simulacions pròpies de la dinàmica de fluids computacional (CFD) i la transferència de calor (HT).

Exemples d'activitat II

Desenvolupament de dispositius assistits per *deep learning* automàtic per a una alta eficàcia de radiofreqüència.

Desenvolupament de materials i components de dispositius híbrids termoiònics fotovoltaics.

Integració de CMOS-MEMS avançats per a sistemes de nova generació a escala mil·limètrica.

Desenvolupament de solucions fotovoltaïques semitransparentes integrables en edificis.

Desenvolupament de la següent generació d'instrumentació per caracteritzar la interfície superfície-subsuperfície en Exploració planetària: sensors de vent per a Mart i sondes per a regolita.

Simulació en 2D/3D de cèl·lules solars de silici de contactes posteriors.

Fabricació de fotodiodes per aplicacions avioniques.

03

RECERCA I INNOVACIÓ

R+D+I

A través dels grups de recerca distribuïts per les seves Escoles i Facultats, la UPC disposa d'instal·lacions i recursos per a proporcionar els serveis que li són propis, en els àmbits de diagnòstic, assessorament, desenvolupament, demostració, formació, promoció i acompanyament a la indústria, el sector públic i la societat civil en l'impuls i el desplegament de tecnologies en matèria de semiconductors i xips.

GRUPS DE RECERCA UPC EN SEMICONDUCTORS I XIPS

- AcaPE → Advanced Control and Power Electronics Systems
- ARCO → Microarquitectura i Compiladors
- CBA - Sistemes de Comunicacions i Arquitectures de Banda Ampla
- CIRCUIT → Grup de Recerca en Circuits i Sistemes de Comunicació
- CSC → Components and Systems for Communications Research Group
- EFRICS → Efficient and Robust Integrated Circuits and Systems
- EPIC → Energy Processing and Integrated Circuits
- GREP → Grup de Recerca en Electrònica de Potència
- HIPICS → Grup de Circuits i Sistemes Integrats d'Altes Prestacions
- IMEM-BRT → Innovation in Materials and Molecular Engineering – Biomaterials for Regenerative Therapies
- IS2 → Sensors Intel·ligents i Sistemes Integrats
- MNT → Grup de Micro i Nano Tecnologies per Energia Solar
- PERC-UPC - Centre de Recerca d'Electrònica de Potència UPC
- QinE → Disseny de Baix Consum, Test, Verificació i Circuits Integrats de Seguretat
- VirtuOS-CRAAX → Centre de Recerca d'Arquitectures Avançades de Xarxes

CENTRES ESPECÍFICS DE RECERCA UPC

CD6

Centre de
Desenvolupament
de Sensors,
Instrumentació i
Sistemes

IDEAI-UPC

Intelligent Data
sciEnce and
Artificial
Intelligence
Research Group

PERC-UPC

Centre de Recerca
d'Electrònica de
Potència UPC

SSR-UPC

Smart
Sustainable
Resources

COL·LABORACIONS AMB EMPRESES

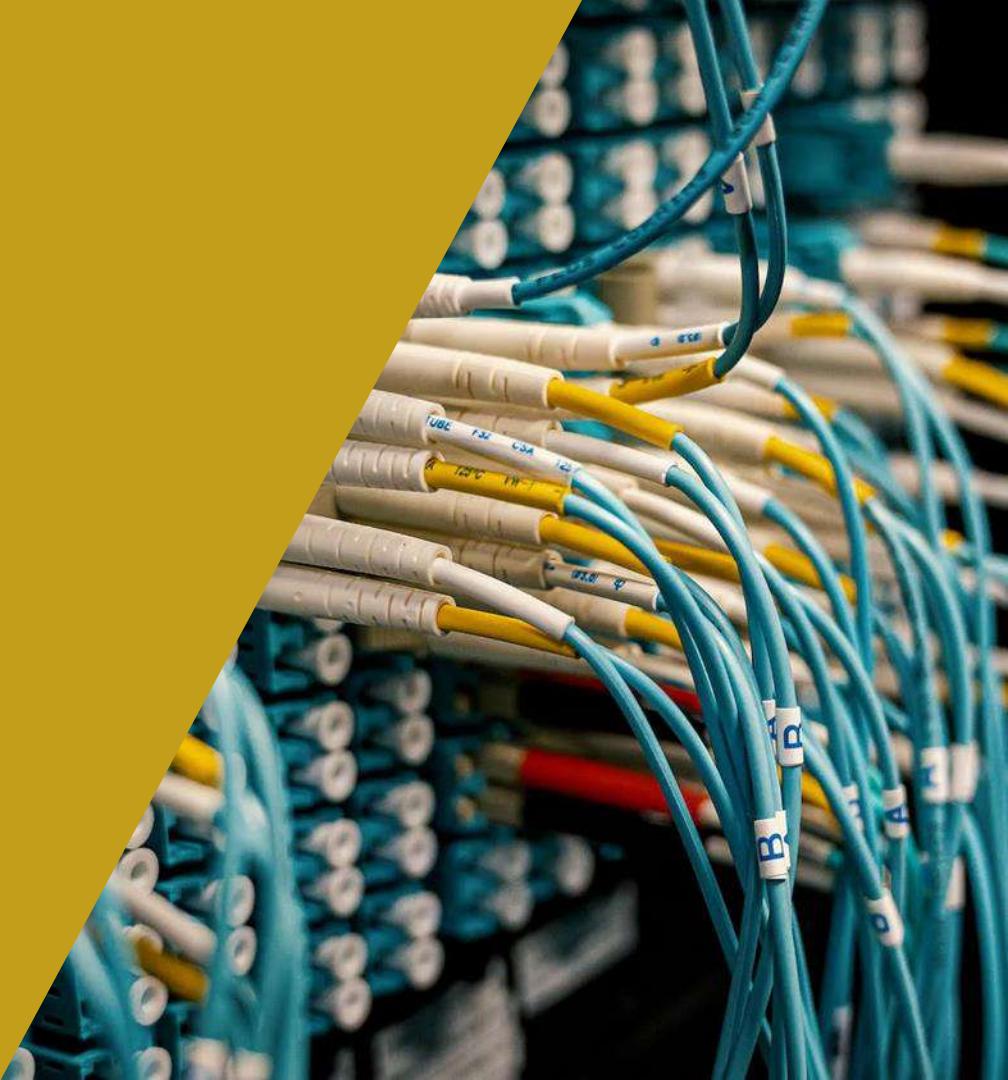
- Albora Technologies SL
- HiSilicon Technologies Co. Ltd, Advantest Corporation, Siemens AG, FormFactor Inc, Infineon Technologies AG, Synopsys Inc
- Huawei Technologies Co. Ltd
- ideaded SL
- Imagination Technologies Ltd
- Kerafrit SA
- Microsoft Corporation
- Nanusens SL
- Nec Labs GmbH
- Qorvo Inc:
- Semidynamics Technology Services SL
- Software Radio Systems Ltd
- Solar Mems Technologies SL
- Virtual Open Systems SAS
- Yocto Technologies SL

04

PROJECTES D'EXCEL·LÈNCIA UPC

En aquest document es consideren projectes d'excel·lència aquells en que:

- El procés científic és rigorós i compleix amb estàndards de qualitat elevats.
- Són estratègics i tractors.
- Adquireixen un compromís amb els reptes socials i tenen un gran impacte científic i socioeconòmic.
- Tenen repercussió al territori.
- Compten amb diferents entitats participants de la quàdruple hèlix, fet que fa que els projectes siguin multidisciplinaris.

PROJECTES D'EXCEL·LÈNCIA UPC

WiPLASH - Architecting More Than Moore – Wireless Plasticity for Heterogeneous Massive Computer Architectures

El projecte WiPLASH té com a objectiu iniciar un pla de comunicació sense fil en el xip que ofereix plasticitat arquitectònica, reconfigurabilitat i adaptació sense sacrificar la generalitat o l'eficiència. El projecte se centra a establir bases experimentals sòlides per a la comunicació sense fil en xip, incloent-hi la integració funcional en l'àmbit d'unitat i els aspectes tecnològics.

Grup de recerca UPC implicat: CITCEA-UPC

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

PROJECTES D'EXCEL·LÈNCIA UPC

SCRAMBLE - Turbulence-On-a-Chip: Supercritically Overcoming the Energy Frontier in Microfluidics.

L'objectiu general del projecte SCRAMBLE és superar la frontera microfluídica mitjançant

- (i) el descobriment dels fonaments de la inducció de flux turbulent en microxips mitjançant l'ús de fluids supercrítics d'alta pressió,
- (ii) el descobriment de les condicions crítiques per millorar i controlar dràsticament processos de barreja i transferència,
- (iii) el disseny, fàbrica i prova d'una primera sèrie disruptiva de prototips de turbulència en xip per transferir energia amb una millora de rendiment cent vegades respecte als microsistemes estàndard.

En el futur a mitjà i llarg termini, la tecnologia proposada podria permetre la miniaturització eficient dels cicles termodinàmics per a la generació d'energia, la reconceptualització de la propera generació de processadors informàtics basats en un refredament basat en microfluídics molt potent i l'adopció de noves solucions microfluídiques en piles de combustible per al transport i la propulsió.

Grup de recerca UPC implicats: Departament d'Enginyeria Electrònica

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

PROJECTES D'EXCEL·LÈNCIA UPC

WINC - Wireless Networks within Next-Generation Computing Systems

El projecte WINC preveu una revolució en l'arquitectura d'ordinadors possible gràcies a la integració de xarxes sense fils dins dels sistemes informàtics i la Intel·ligència Artificial. La hipòtesi principal és que la tecnologia sense fils de *terahertz* condruirà a almenys una millora de deu vegades en la velocitat, eficiència i escalabilitat, tant dels sistemes quàntics com no quàntics.

Amb un enfocament transversal, WINC pretén validar la hipòtesi

- (i) revelant els límits fonamentals de les comunicacions sense fil dins dels paquets informàtics,
- (ii) desenvolupant antenes i protocols que funcionin a prop d'aquests límits tot complint amb les estrictes restriccions de l'escenari, i
- (iii) desenvolupant arquitectures radicalment noves que tradueixin els beneficis únics de la visió sense fils en millores d'ordre de magnitud a nivell de sistema.

Grup de recerca UPC implicat: Departament d'Arquitectura de Computadors

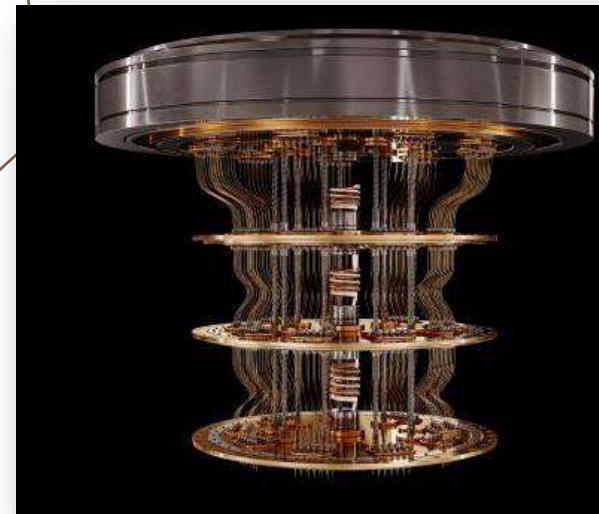
PROJECTES D'EXCEL·LÈNCIA UPC

QUADRATURE - SCALABLE MULTI-CHIP QUANTUM ARCHITECTURES ENABLED BY CRYOGENIC WIRELESS / QUANTUM -COHERENT NETWORK-IN PACKAGE

El projecte QUADRATURE té com a objectiu desenvolupar arquitectures de computació quàntica escalables utilitzant nuclis quàntics distribuïts i interconnectats mitjançant enllaços de transferència d'estat qubit coherent-quàntic i una interconnexió sense fil integrada.

Els objectius inclouen aconseguir una transferència microintegrada d'estat qubit de totes les RF, la transferència de dades clàssiques sense fils, el desenvolupament de protocols per a una xarxa integrada coherent quàntica, implementar mètodes arquitectònics escalables i demostrar un rendiment millorat.

Grups de recerca UPC implicats: Departament d'Enginyeria Electrònica

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

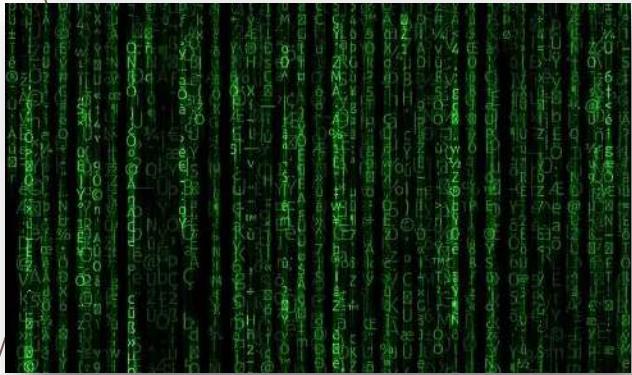
PROJECTES D'EXCEL·LÈNCIA UPC

ComplexData – Experiments i anàlisis de dades per a caracteritzar i pronosticar el comportament de sistemes complexos

ComplexData neix amb la finalitat de superar les limitacions dels sistemes industrials tradicionals i millorar encara més el rendiment dels convertidors de potència. L'objectiu d'aquest projecte és demostrar:

- 1) la viabilitat d'implementar un nou dispositiu compacte i d'alt rendiment basat en una sèrie de cèl·lules de commutació formades per un únic transistor de potència amb diode antiparal·lel, amb una única tensió nominal, més circuits auxiliars, i
- 2) que aquest nou dispositiu es pugui utilitzar com a bloc de construcció per implementar qualsevol tipus de conversió de potència desitjat en un ampli rang de tensió i corrent.

Grups de recerca UPC implicats: Dinàmica no Lineal, Òptica no Lineal i Làsers (DONLL)

PROJECTES D'EXCEL·LÈNCIA UPC

RHODaS - Reinventing High-performance pOwer converters for heavy-Duty electric trAnSport

El projecte RHODaS té com a objectiu desenvolupar topologies disruptives de convertidors de potència utilitzant nous materials semiconductors, així com tecnologies digitals d'avantguarda per millorar l'eficiència de l'arquitectura, la densitat de potència, la fiabilitat, el cost i la sostenibilitat.

A més, s'aborden enfocaments multidisciplinaris de l'electrònica de potència modular per a l'accionament del motor integrat (IMD) i consideracions d'ecodisseny, per crear solucions compactes que es puguin integrar en una àmplia gamma i vehicles pesats, permetent que aquests vehicles elèctrics siguin més sostenibles i autònoms durant tot el cicle de vida dels seus components.

Grups de recerca UPC implicats: [MCIA](#)

ALGUNS ARTICLES (ordenats per Journal Impact Factor)

Rodriguez, E. [et al.]. A survey of deep learning techniques for cybersecurity in mobile networks. *IEEE communications surveys and tutorials*, 7 Juny 2021, vol. 23, núm. 3, p. 1920-1955.
<https://futur.upc.edu/32051926>

Rodríguez, J. [et al.]. The diverse meteorology of Jezero crater over the first 250 sols of Perseverance on Mars. *Nature Geo science*, 9 Gener 2023, vol. 16, p. 19-28.
<https://futur.upc.edu/35067802>

Abadal, S. [et al.]. Computing graph neural networks: A survey from algorithms to accelerators. *ACM computing surveys*, 1 Desembre 2022, vol. 54, núm. 9, p. 191:1-191:38.
<https://futur.upc.edu/32540435>

Prades, I. [et al.]. Does Sb₂Se₃ admit nonstoichiometric conditions? How modifying the overall Se content affects the structural, optical, and optoelectronic properties of Sb₂Se₃ thin films. *ACS applied materials and interfaces*, 9 Març 2022, vol. 14, núm. 9, p. 11222-11234.
<https://futur.upc.edu/32870102>

Lopez-Garcia, A. [et al.]. Ultrathin a-Si:H/Oxide transparent solar cells exhibiting UV-Blue selective-like absorption. *Solar RRL*, 15 Febrer 2023.
<https://futur.upc.edu/35232310>

ALGUNES TESIS DOCTORALS

Carrió, D. Juliol 2022. **Simulació 2D/3D de cèl·lules solars de silici de contactes posteriors.** Tesi doctoral. Departament d'Enginyeria Electrònica, Universitat Politècnica de Catalunya.
<http://hdl.handle.net/2117/371623>

Aghazadeh, S. Maig 2022. **Timed Array Antenna System: Application to Wideband and Ultra-Wideband Beamforming Receivers.** Tesi doctoral. Universitat Politècnica de Catalunya.
<http://hdl.handle.net/2117/367766>

Ntinas, V. Abril 2022. **Harnessing Memristor circuits and device variability in Emergent Computing Applications.** Tesi doctoral. Departament d'Enginyeria Electrònica, Universitat Politècnica de Catalunya.
<https://futur.upc.edu/33090393>

Valle, J. Abril 2022. **Design, fabrication and reliability of a CMOS-MEMS Lorentz-force magnetometer.** Tesi doctoral. Departament d'Enginyeria Química, Universitat Politècnica de Catalunya.
<http://hdl.handle.net/2117/367765>

Salehi, N. Febrer 2022. **Energy Management in Collaborative Power Electronics-Based Microgrid Integrated with Renewable Energies.** Tesi doctoral. Departament d'Enginyeria Electrònica, Universitat Politècnica de Catalunya.
<https://futur.upc.edu/35152420>

Rafiezadeh, R. 2022. **Contributions to the Characterization and Design Optimization of Power Converters Based on Switching-Cell Arrays.** Tesi doctoral. Departament d'Enginyeria Química, Universitat Politècnica de Catalunya.
<https://futur.upc.edu/34922820>

Ruano, G. Novembre 2021. **Conducting polymers and hybrid materials for technological Applications .** Tesi doctoral. Departament d'Enginyeria Química, Universitat Politècnica de Catalunya.
<https://futur.upc.edu/32233774>

Yoosefi, O. Juliol 2021. **Simulation and Design of All-Optical Logic Gates Based on Photonic Crystals.** Tesi doctoral. Departament d'Enginyeria Química, Universitat Politècnica de Catalunya.
<http://hdl.handle.net/2117/351130>

The background of the slide features a photograph of a hand holding a dark-colored paper airplane. The hand is positioned in the lower right foreground, with the airplane pointing upwards towards the top left. The background is a soft-focus sunset or sunrise over a hilly landscape, with colors transitioning from deep blue at the bottom to warm orange and pink at the top.

05 FORMACIÓ

FORMACIÓ - GRAUS

[Grau en Enginyeria
Elèctrica](#)
(EEBE, ESEIAAT, EPSEVG)

[Grau en Enginyeria
Electrònica Industrial i
Automàtica](#)
(EEBE i EPSEM)

[Grau en Enginyeria
Electrònica de
Telecomunicació](#)

[Grau en Enginyeria de
Materials](#)

[Més informació dels graus UPC](#)

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

FORMACIÓ – MÀSTERS

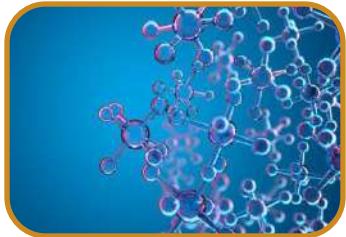
[Màster universitari en Enginyeria de l'Energia \(vinculat al programa InnoEnergy\)](#)

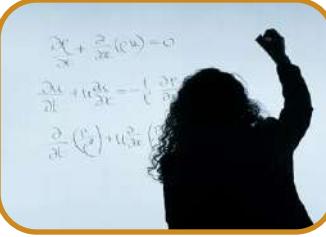
[Màster universitari en Ciència i Enginyeria Avançada de Materials](#)

[Master's degree in Telecommunications Engineering \(MET\)](#)

[Master's degree in Engineering Physics](#)

[Erasmus Mundus master's degree in Photonics Engineering, Nanophotonics and Biophotonics \(Europhotonics\)](#)

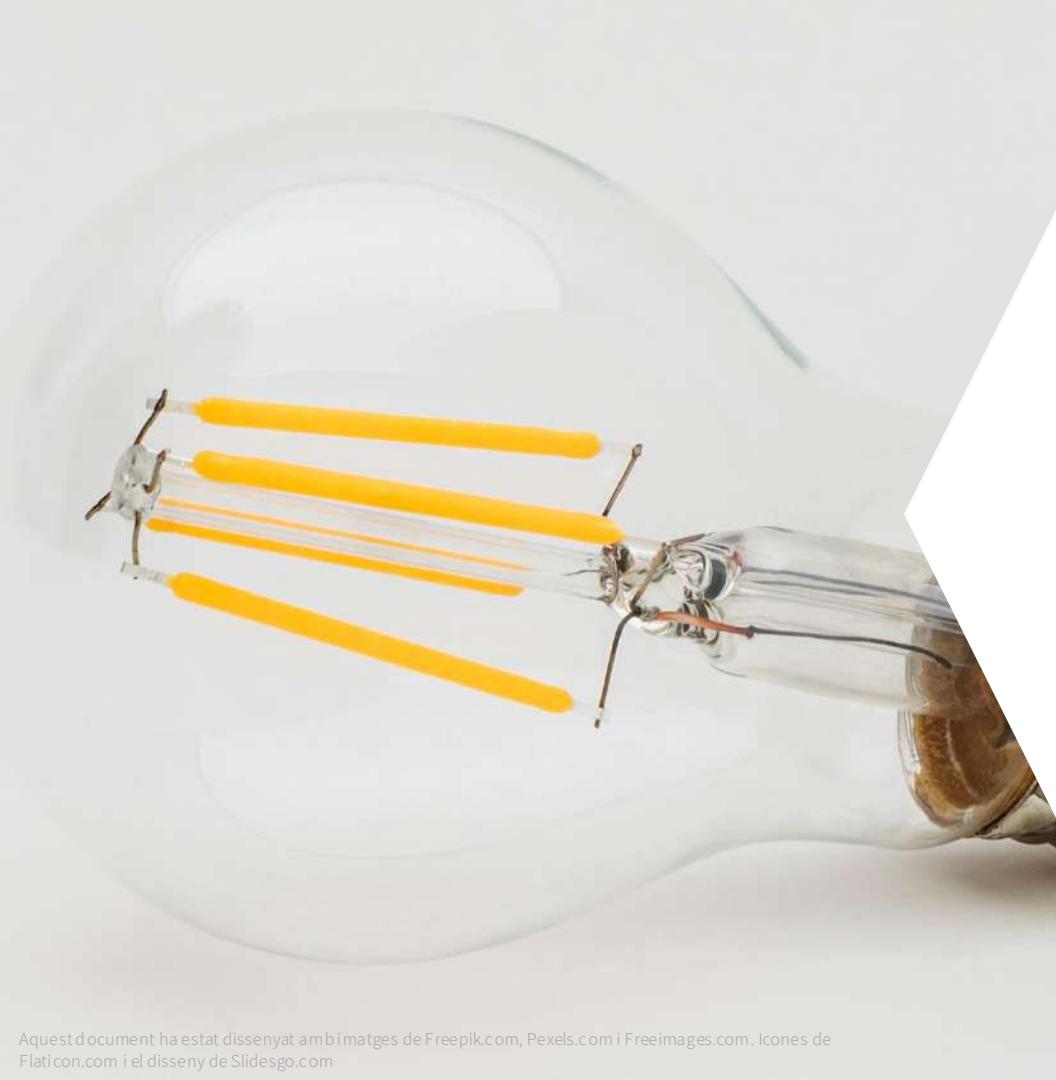
[Màster universitari en Enginyeria de Sistemes Automàtics i Electrònica Industrial](#)

[Més programes de doctorat UPC](#)

PROGRAMES DE DOCTORAT

- [Enginyeria Elèctrica](#)
- [Sistemes d'Energia Elèctrica](#)
- [Automàtica, Robòtica i Visió](#)
- [Ciència i Enginyeria dels Materials](#)
- [Enginyeria Electrònica](#)
- [Enginyeria Telemàtica](#)

SERVEI DE SUPPORT A LA RECERCA I LA INNOVACIÓ

@ <https://rdi.upc.edu>

X @RDI_UPC

in Research, Development
and Innovation UPC

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH